

NOVUS RAPPORT: VIKTIGASTE POLITISKA FRÅGAN NOVEMBER 2022

Novus undersöker återkommande vilka politiska frågor väljarna tycker är viktigast. Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ. I rapporten redovisas vilka frågor som enligt svenska folket är de 10 viktigaste politiska sakfrågorna.

Undersökningen är genomförd på 1019 intervjuer under perioden 17 – 23 november 2022 i åldersgruppen 18–79 år mot ett slumpmässigt individurval av svenska folket. Undersökningen ger därför en god bild av vad svenska folket i undersökt åldersgrupp tycker i frågan. **Ett slumpmässigt urval av befolkningen innebär att vi kan ange felmarginaler och statistiskt säkerställda förändringar.** Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Frågan som ställdes var: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?"

Kommentar

Först är det viktigt att påpeka att vi nu har delat upp klimat och miljö. Tidigare sedan denna undersökning påbörjades för över 15 år sedan har klimat och miljö varit ett alternativ. Vi har sedan i analysen och referenserna till detta svar skiljt på de två. Denna är bara en av alla undersökningar vi gör kring politik och samhälle och det är en balansgång mellan när man skall ändra en historisk tidsserie.

Men vi har också noterat att svenska folket nu klart ser skillnad på miljö och klimatfrågan. Något vi har refererat till i många rapporter under åren på olika sätt. Nu var det dags att dela upp dessa. Det man ser då är att klimatfrågan är markant viktigare än miljöfrågan. Att växthuseffekten är den drivande oron kring det förändrade klimatet på jorden, därför också som kärnkraften kommit upp på agendan så mycket bland väljarna. Kanske inte egentligen att bygga nytt, utan lika mycket frågande varför man lade ned utan att ha alternativ som inte släpper ut koldioxid. Det var få svenskar som såg framför sig att nedlagd kärnkraft som de stod bakom skulle leda till ökad förbränning av fossila bränslen för energiproduktionen.

Energifrågan tappar i viktighet, med alla domedagsprofetior som var innan valet så påverkade rapporteringen av hur illa det kan bli väljarnas prioritering särskilt som det sammanföll med högre elräkningar än vanligt precis innan valet. Men nu har det blåst och efterfrågan på svensk elektricitet är lägre på kontinenten. Då sjunker viktigheten ned. Det är nyhetsrapporteringen som i många fall styr väljarnas prioritering av sakfrågor, särskilt när det bekräftas av att politiker är snabba på att toppa med bästa lösningen på problemet eller peka på vems fel det är.

Utöver nedgången i viktigheten för energipolitiken har äldreomsorgen ökat säkerställt i viktighet, men är kvar på samma position som i september. Utöver det ser vi inga statistiskt säkerställda förändringar.

Torbjörn Sjöström

VD

Novus

Sammanfattning

Svenskarnas viktigaste politiska fråga fortsätter att vara sjukvårdsfrågan (61%), följt av lag och ordning (51%). Den tredje viktigaste frågan är nu skola och utbildning (47%) då energipolitiken har glidit ner till en sätteplats (42%) – en signifikant minskning jämfört med september 2022. Invandring/integration (46%) ligger på en fjärdeplats. När det kommer till frågan om miljö och klimat har vi delat upp dessa politiska frågor i två så respondenterna har fått ta ställning till *klimatet* för sig och *miljö* för sig. Klimatet (42%) hamnar på en femteplats och miljö (26%) på en nionde plats.

Landets ekonomi (34%) ligger kvar på en sjundeplats som i september och det gör även äldreomsorgen (34%) som ökar signifikant med 8 procentenheter. Försvaret (25%) rundar av svenskarnas tio viktigaste frågor.

Nedan visas de topp tio viktigaste politiska frågorna enligt svenska folket.

Pos Nov	Pos Sep		Nov 22	Sep 22	Aug 22	Jul 22	Jun 22	Maj 22	Apr 22	Mar 22	Jan 22	Dec 21	Aug 21	Apr 21	Feb 21	Sep 20	Jun 20	sep 19	jun 19
1	1	Sjukvården	61% (+1)	60%	63%	64%	60%	59%	64%	60%	65%	63%	60%	65%	66%	56%	68%	57%	63%
2	2	Lag och ordning	51% (-3)	54%	54%	54%	57%	55%	53%	52%	56%	56%	57%	53%	49%	55%	45%	50%	50%
3	4	Skola och utbildning	47% (-1)	48%	49%	51%	50%	49%	47%	47%	43%	51%	43%	47%	47%	44%	51%	48%	52%
4	5	Invandring/integration	46% (-1)	47%	47%	45%	50%	47%	43%	45%	50%	53%	53%	52%	49%	53%	51%	51%	53%
5	6	Klimat*	42% (---)	38%	35%	32%	33%	33%	34%	35%	34%	39%	43%	38%	38%	38%	33%	36%	45%
6	3	Energipolitik	42% (-6)	48%	39%	34%	32%	30%	36%	38%	31%	31%	23%	20%	19%	15%	13%	16%	24%
7	7	Landets ekonomi	34% (+4)	30%	32%	30%	31%	28%	30%	29%	30%	29%	26%	33%	32%	34%	37%	31%	32%
8	8	Äldreomsorg	34% (+8)	26%	28%	30%	28%	32%	33%	33%	36%	35%	35%	36%	45%	38%	43%	35%	45%
9	6	Miljö*	26% (---)	38%	35%	32%	33%	33%	34%	35%	34%	39%	43%	38%	38%	38%	33%	36%	45%
10	9	Försvaret	25% (+2)	23%	23%	26%	25%	30%	36%	27%	19%	13%	12%	15%	20%	14%	17%	15%	18%

Tabell 1. Det är möjligt att välja hur många frågor man vill, så procentsatserna skall läsas tex så här: 61 % av svenska folket anser att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna. **Fetmarkerade** siffror är signifikanta förändringar jämfört med föregående undersökning.

*Tidigare undersökningar har alternativet varit "Miljö och klimat" vilket nu är uppdelat i "Miljö" och "klimat".

Enbart förstaval

Om man enbart ser till väljarnas förstaval så ligger lag och ordning (15%), klimatet (15%) samt sjukvården (15%) på samma procentsats. Invandring/integration (10%) följer dessa tre och sedan landets ekonomi (9%). På sjätteplats hittar vi energipolitiken (8%) följt av skola och utbildning (5%), miljön (3%) och företagande/näringspolitik (3%). Försvaret (2%) avrundar svenskarnas allra viktigaste frågor.

Socialdemokratiska sympatisörer anser att sjukvårdsfrågan (20%) är den viktigaste frågan i signifikant högre utsträckning än allmänheten i stort, därefter klimatet (19%). Sverigedemokraternas sympatisörer tycker i sin tur att invandring och integrationsfrågan (33%) samt lag och ordning (26%) är de viktigaste frågorna i signifikant högre utsträckning, även Moderaternas sympatisörer svarar lag och ordning (21%) men även landets ekonomi (15%).

	Totalt	M	S	SD	M+KD	L+C	V+MP	Osäkra
Lag och ordning	15%	21%	10%	26%	22%	2%	2%	38%
Klimatet	15%	3%	19%	1%	3%	26%	43%	11%
Sjukvården	15%	7%	20%	11%	10%	15%	11%	7%
Invandring / integration	10%	11%	1%	33%	11%	5%	0%	13%
Landets ekonomi	9%	15%	13%	5%	15%	17%	1%	2%
Energipolitik	8%	14%	5%	8%	12%	3%	0%	14%
Skola och utbildning	5%	4%	9%	0%	3%	6%	5%	4%
Miljön	3%	2%	2%	0%	2%	8%	10%	0%
Företagande / näringspolitik	3%	7%	1%	1%	6%	5%	0%	2%
Försvaret	2%	4%	1%	5%	4%	1%	0%	0%

Tabell 2. Visar de tio frågor som störst andel tycker är allra viktigast på totalnivå, fördelat på partisympati. Grönt betyder signifikant högre än totalen och rött betyder signifikant lägre än totalen.

Se bifogad tabell för samtliga frågors resultat samt utveckling över tid.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström

E-post: torbjorn.sjostrom@novus.se

	11-nov	12-jun	12-okt	13-sep	14-jan	14-apr	14-jun	15-apr	15-dec	16-mar	16-dec	17-maj	17-dec	18-jun	18-sep	19-jan	19-jun	19-sep	20-feb	20-jun	20-sep	21-feb	21-jun	21-dec	22-jan	22-mar	22-apr	22-Maj	22-Jun	22-Jul	22-Aug	22-Sep	22-Nov	Pos nov	
Sjukvården	72%	76%	76%	76%	76%	77%	74%	61%	59%	61%	57%	61%	65%	64%	63%	61%	63%	57%	64%	68%	56%	66%	59%	63%	65%	60%	64%	59%	60%	64%	63%	60%	61%	1	
Lag och ordning	45%	50%	50%	42%	43%	40%	40%	30%	37%	33%	40%	42%	52%	49%	50%	48%	50%	50%	53%	45%	55%	49%	51%	56%	56%	52%	53%	55%	57%	54%	54%	54%	51%	2	
Skola och utbildning	66%	75%	72%	71%	74%	74%	71%	58%	59%	57%	56%	54%	56%	53%	52%	48%	52%	48%	49%	51%	44%	47%	48%	51%	43%	47%	47%	49%	50%	51%	49%	48%	47%	3	
Invandring\integration	36%	43%	43%	43%	46%	44%	49%	54%	64%	65%	55%	53%	61%	57%	56%	51%	53%	51%	55%	51%	53%	49%	50%	53%	50%	45%	43%	47%	50%	45%	47%	47%	46%	4	
Klimatet*	41%	45%	44%	46%	47%	45%	50%	32%	35%	32%	37%	34%	35%	30%	37%	33%	45%	36%	34%	33%	38%	38%	34%	39%	34%	35%	34%	43%	33%	33%	32%	35%	38%	42%	5
Energipolitik	35%	40%	38%	33%	33%	31%	34%	18%	18%	16%	17%	15%	18%	13%	13%	15%	24%	16%	17%	13%	15%	19%	18%	31%	31%	38%	36%	30%	32%	34%	39%	48%	42%	6	
Landets ekonomi	56%	61%	59%	54%	55%	53%	60%	46%	49%	42%	38%	33%	38%	30%	30%	30%	32%	31%	30%	37%	34%	32%	30%	29%	30%	29%	30%	28%	31%	30%	32%	30%	34%	7	
Äldreomsorg	53%	62%	58%	55%	58%	54%	52%	38%	38%	38%	40%	39%	43%	37%	38%	38%	45%	35%	39%	43%	38%	45%	34%	35%	36%	33%	33%	32%	28%	30%	28%	26%	34%	8	
Miljö*	41%	45%	44%	46%	47%	45%	50%	32%	35%	32%	37%	34%	35%	30%	37%	33%	45%	36%	34%	33%	38%	38%	34%	39%	34%	35%	34%	33%	33%	32%	35%	38%	26%	9	
Försvaret	8%	12%	14%	13%	17%	19%	19%	23%	20%	20%	22%	23%	21%	17%	14%	16%	18%	15%	14%	17%	14%	17%	13%	13%	19%	27%	36%	30%	25%	26%	23%	23%	25%	10	
Pensioner	42%	47%	43%	41%	41%	39%	37%	27%	27%	28%	27%	26%	36%	29%	26%	27%	32%	27%	28%	26%	26%	27%	26%	30%	26%	25%	27%	25%	24%	22%	23%	21%	21%	11	
Sysselsättning\arbetslösheten	56%	66%	63%	71%	68%	66%	67%	50%	52%	44%	40%	37%	37%	25%	27%	27%	28%	26%	26%	37%	36%	33%	30%	30%	28%	25%	24%	23%	25%	24%	28%	20%	21%	12	
Skatter	34%	43%	36%	35%	30%	31%	34%	26%	24%	22%	21%	21%	27%	21%	25%	24%	18%	19%	17%	19%	18%	20%	20%	22%	23%	19%	23%	24%	21%	18%	21%	16%	17%	13	
Jämställdhet	26%	33%	31%	34%	37%	33%	37%	22%	20%	19%	21%	22%	31%	18%	20%	18%	26%	17%	18%	20%	19%	22%	22%	23%	15%	17%	17%	19%	19%	19%	19%	15%	17%	14	
Boende	33%	39%	38%	34%	37%	32%	35%	29%	29%	32%	26%	24%	27%	17%	18%	21%	23%	15%	18%	18%	14%	16%	14%	15%	16%	15%	14%	16%	12%	13%	15%	13%	16%	15	
Socialförsäkringarna	44%	49%	46%	46%	45%	41%	38%	22%	20%	20%	19%	14%	26%	17%	16%	16%	21%	14%	18%	19%	15%	22%	20%	16%	17%	16%	16%	14%	15%	14%	13%	12%	15%	16	
Företagande\näringspolitik	29%	34%	34%	33%	31%	28%	36%	25%	22%	20%	19%	19%	16%	14%	16%	16%	15%	13%	14%	18%	12%	14%	14%	15%	11%	12%	12%	12%	10%	12%	10%	11%	13%	17	
Infrastrukturpolitik	9%	12%	12%	9%	12%	11%	10%	6%	5%	7%	13%	12%	14%	10%	13%	12%	14%	10%	11%	12%	9%	13%	10%	12%	14%	10%	10%	9%	9%	9%	9%	10%	12%	10%	18
Barnomsorg	40%	49%	47%	41%	39%	37%	34%	23%	23%	23%	22%	18%	26%	16%	14%	13%	19%	14%	13%	14%	12%	14%	13%	13%	13%	11%	11%	11%	11%	9%	11%	7%	10%	19	
Fördelning\politiken	18%	22%	19%	23%	21%	22%	22%	15%	12%	11%	12%	11%	17%	12%	15%	15%	15%	14%	13%	12%	12%	14%	11%	11%	9%	10%	9%	11%	7%	9%	9%	8%	9%	20	
Djurrättsfrågor												9%	11%	8%	7%	8%	10%	7%	8%	7%	6%	9%	10%	8%	9%	7%	7%	6%	7%	7%	5%	8%	21		
Utrikespolitik	11%	17%	17%	12%	11%	13%	15%	12%	11%	11%	9%	8%	10%	7%	6%	8%	5%	5%	6%	6%	6%	6%	7%	6%	8%	6%	9%	10%	10%	8%	9%	8%	6%	8%	22
Privatiseringar	11%	16%	16%	19%	17%	17%	13%	10%	7%	8%	9%	5%	10%	8%	9%	4%	8%	7%	6%	6%	6%	10%	10%	9%	8%	10%	9%	8%	6%	8%	9%	9%	7%	23	
EU\EMU	15%	19%	18%	12%	13%	15%	13%	9%	10%	11%	10%	9%	12%	10%	9%	8%	10%	7%	7%	9%	7%	9%	7%	5%	6%	6%	7%	6%	4%	3%	4%	5%	5%	24	
Regionalpolitik	10%	13%	14%	11%	14%	12%	13%	5%	5%	5%	7%	5%	7%	4%	5%	4%	5%	6%	5%	5%	4%	6%	5%	5%	3%	4%	3%	3%	4%	3%	4%	4%	5%	25	
Familjepolitik	22%	28%	26%	28%	22%	20%	21%	13%	11%	11%	9%	11%	11%	10%	9%	8%	10%	7%	6%	8%	7%	10%	10%	7%	8%	7%	7%	5%	6%	4%	8%	5%	5%	26	
Integritetsfrågor	11%	14%	14%	15%	15%	12%	13%	7%	9%	7%	8%	9%	7%	8%	5%	4%	6%	5%	5%	6%	4%	5%	5%	6%	5%	4%	3%	3%	5%	4%	3%	4%	3%	27	

*Tidigare undersökningar har alternativet varit "Miljö och klimat" vilket nu är uppdelat i "Miljö" och "klimatet".